Додаток 1

Інформаційна кампанія щодо забезпечення фізичної безбар'єрності з метою інтеграції принципів доступності до місцевих програмних та стратегічних документів

Новина «Стратегічне планування безбар'єрності: 5 кроків для громади»

Для кожної громади безбар'єрність має бути частиною загального планування розвитку. Тому важливо включати відповідні цілі та завдання до Стратегії розвитку громади.

Водночас вони мають відповідати шістьом напрямам Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору до 2030 року та враховувати реальні потреби людей у конкретній громаді.

Крок 1. Зрозуміти, які бар'єри є в громаді

Почати варто з простого питання: що саме заважає людям повноцінно користуватися простором, послугами та можливостями громади?

Для цього потрібно проаналізувати результати щорічного моніторингу безбар'єрності, дані про доступність інфраструктури та послуг, звернення жителів.

Важливо почути самих людей — громадські організації, людей з інвалідністю, ветеранів і ветеранок, людей старшого віку, батьків із маленькими дітьми та інших людей, які постійно або час від часу стикаються з бар'єрами.

Уповноважений з безбар'єрності в громаді координує цю роботу: збирає пропозиції до плану та стратегії, стежить за їх виконанням і доповідає про результати Місцевій раді безбар'єрності.

Крок 2. Визначити пріоритети разом із Місцевою радою безбар'єрності

Зібрана інформація допомагає громаді визначити, що потрібно змінити в першу чергу.

Місцева рада безбар'єрності — майданчик, де представники місцевого самоврядування, громадськості та інших заінтересованих сторін можуть разом визначити основні виклики та пріоритети.

Такий підхід допомагає врахувати реальні потреби людей ще до того, як громада ухвалить рішення.

Крок 3. Включити безбар'єрність у Стратегію розвитку громади Цілі та завдання з безбар'єрності у Стратегії розвитку громади мають відповідати шістьом напрямам Національної стратегії:

- фізична;
- інформаційна;
- цифрова;
- суспільно-громадянська;
- освітня;
- економічна безбар'єрність.

Водночас кожна громада сама визначає, на чому варто зосередитися насамперед залежно від своїх потреб і особливостей.

Крок 4. Перетворити цілі на конкретні проєкти та передбачити кошти

Кожна ціль має перетворюватися на конкретні дії: що саме зробити, коли, хто відповідає, як виміряти результат і джерела фінансування.

Важливо, щоб Стратегія розвитку, план заходів, місцеві програми та бюджет були пов'язані між собою. Тоді безбар'єрність не залишатиметься лише задекларованою ціллю, а перетворюватиметься на конкретні зміни.

Для залучення інвестицій громади можуть використовувати екосистему DREAM.

Також громади можуть отримати практичну підтримку Центру експертизи, який працює на основі досвіду першої та другої черг «Руху без бар'єрів».

Центр допомагає на всіх етапах — від планування та проєктування безбар'єрних маршрутів до пошуку грантових можливостей для реалізації проєктів.

Подати запит до Центру експертизи можна за адресою:
barrierfreeroots@gmail.com

Крок 5. Перевіряти результат та вдосконалювати рішення

Важливо не просто порахувати, скільки заходів виконано, а перевірити головне: чи стало людям справді простіше користуватися просторами, послугами та можливостями громади.

До оцінки результатів варто залучати Місцеву раду безбар'єрності, амбасадорів з безбар'єрності, громадські організації та самих жителів.

Якщо моніторинг показує нові виклики або те, що певне рішення не працює належним чином, громада може оновити свої пріоритети та заходи.

Графічні матеріали за посиланням:
https://drive.google.com/drive/folders/1VBy79BlTu4g456tarMJJ17OCBRyMn_Xz?ths=true

Публікація на ФБ-сторінці Мінрегіону:
https://www.facebook.com/share/p/1CAJcVCLXU/

Новина «Як сформувати місцевий план заходів з безбар'єрності»

План заходів з безбар'єрності має формуватися насамперед на основі реальних потреб мешканців громади та відповідати місцевій стратегії розвитку громади та Національній стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 року.

Для його підготовки громаді рекомендовано пройти п'ять основних кроків.

1. Визначити потреби мешканців

Перед формуванням плану необхідно провести тематичні консультації з громадськістю за шістьма напрямами безбар'єрності: фізичним, інформаційним, цифровим, суспільно-громадянським, освітнім та економічним.

До обговорень важливо залучити представників різних цільових груп:

маломобільних груп населення, ветеранів і ветеранок, людей з інвалідністю, людей старшого віку, жінок, батьків із дітьми до семи років, представників національних меншин та інших груп.

Результатом має стати перелік бар'єрів, з якими мешканці стикаються у повсякденному житті та під час отримання послуг. Водночас окремі проблеми можуть мати міжсекторальний характер та стосуватися одночасно декількох напрямів безбар'єрності.

2. Перетворити проблеми на конкретні заходи

Визначені під час консультацій проблемні питання необхідно трансформувати у завдання та конкретні заходи плану за принципом:

потреба → бар'єр → завдання → захід → результат.

Кожен захід має бути спрямований на вирішення конкретної проблеми та створення відчутних змін для мешканців громади.

3. Сформувати план, визначити відповідальних та фінансування

План має охоплювати всі шість напрямів безбар'єрності та містити як системні заходи, так і конкретні практичні рішення.

До системних заходів можуть належати регулярний моніторинг безбар'єрності публічних послуг, робота з бізнесом, навчання фахівців. До практичних — облаштування безбар'єрних вулиць, ремонт та адаптація приміщень, надання грантів на розвиток підприємництва людям з інвалідністю.

Для кожного заходу необхідно визначити відповідальних виконавців, строки реалізації, очікувані результати та джерела фінансування.

Фінансування не обов'язково має здійснюватися виключно з місцевого бюджету.

Для реалізації заходів можуть залучатися кошти державного та місцевих бюджетів, міжнародних організацій і донорських програм, партнерів, бізнесу та інші джерела, не заборонені законодавством.

Рекомендовано формувати план на два роки. Це дозволяє регулярно оцінювати результати, актуалізовувати заходи та планувати необхідні ресурси для їх реалізації.

4. Обговорити план на Місцевій раді безбар'єрності

Сформований проєкт плану необхідно винести на розгляд Місцевої ради безбар'єрності.

Під час засідання важливо перевірити, чи враховані визначені мешканцями потреби, чи охоплені всі шість напрямів безбар'єрності, а також чи є запропоновані заходи реалістичними та забезпеченими необхідними ресурсами.

5. Затвердити план та забезпечити його реалізацію

Після обговорення на Місцевій раді безбар'єрності план затверджується відповідним актом (рішенням або розпорядженням). Відповідальні виконавці забезпечують реалізацію передбачених заходів та відстежують результати їх виконання.

Після завершення дворічного періоду, заходи, які не були реалізовані, але залишаються актуальними для громади, доцільно включити до плану на наступні роки.

План заходів з безбар’єрності — це практичний інструмент, який допомагає перетворити потреби людей на конкретні рішення, забезпечити їх ресурсами та послідовно усувати бар’єри у громаді.